Spoznávame Bibliu

Sudcov 8:1-10:2

8. KAPITOLA

Štyridsať rokov pokoja pod Gideónom

Dnes sa v našom biblickom štúdiu knihy Sudcov dostávame do 8. kapitoly, ktorá pokračuje v príbehu o Gideónovi. Čítame v nej o udalostiach po Gideónovom pozoruhodnom víťazstve nad Midjánčanmi. Izraeliti sú znova slobodní a darí sa im. Gideón prenasledoval midjánskych kráľov Zebacha a Calmunnu a zabil ich. Po dlhom čase prežívajú Izraeliti veľké požehnanie. Gideónovi sú takí vďační, že ho chceli urobiť vládcom na sebou.

> **„Muži z Izraela navrhli Gideónovi: „Buď naším vládcom ty i tvoj syn a vnuk, lebo si nás zachránil z moci Midjánčanov“ (Sud 8:22).**

Toto je prvá zmienka v Písme o tom, že Izraeliti kráľa chceli. Boh im hneď na začiatku povedal, že nechce, aby mali nad sebou kráľa ako okolité národy. Ale pretože Gideón ich vyslobodil z otroctva, chceli ho urobiť kráľom. Podľa všetkého bol prvým, komu ponúkli takúto vysokú pozíciu, a odmietol ju. Neskôr budeme vidieť, že si Izraeliti znovu budú žiadať kráľa. Budú trvať na tom, aby mali kráľa. Potom Boh povie Samuelovi, ktorý bol posledným sudcom a zároveň prvým prorokom, aby im pomazal kráľa. Dá im však jasne vedieť, že týmto rozhodnutím neodmietajú Samuela, ale Boha. Boh chcel nad nimi vládnuť. Forma vlády, ktorú mali mať, bola teokracia. V našom príbehu *Boh* úžasným spôsobom použil Gideóna, ale Izraeliti chcú, aby Gideón vládol nad nimi. Pritom nechcú len Gideóna, ale aj jeho syna a vnuka. Z toho vyplýva, že chceli kráľa ako okolité národy.

Pozrime sa na to, ako im Gideón odpovedal:

> **„Gideón im však odvetil: „Nebudem panovať nad vami a nebude panovať nad vami ani môj syn. Hospodin bude vládnuť nad vami“ (Sud 8:23).**

Gideón sa poučil; o tom niet pochýb. Tento mladý muž, ktorý mlátil pšenicu vo vínnom lise, si uvedomil, že je zbabelec. Vedel, že Boh mu dal víťazstvo. Vedel, že z vlastných síl by nedokázal zvíťaziť, no bol si vedomý toho, že Boh ho povolal na túto úlohu. Gideón bol skutočne pozoruhodný človek. Je uvedený v 11. kapitole listu Hebrejom medzi „hrdinami viery“. Je tam vlastne uvedený ako prvý spomedzi sudcov. Takisto je uvedený skôr ako Dávid. „A čo mám ešte povedať? Veď by mi nestačil čas, aby som ešte rozprával o Gideónovi, Barákovi, Samsonovi, Jeftem, Dávidovi, ako aj o Samuelovi a prorokoch, ktorí si vierou podmaňovali kráľovstvá, vykonávali spravodlivosť prisľúbenia, levom zapchávali tlamy, uhášali silu ohňa, unikali ostriu meča a zo slabých stávali sa mocnými, keď zmužneli v boji a zaháňali šíky cudzincov“ (Heb 11:32-34). Pisateľ listu Hebrejom hovorí, že by mu nestačil čas, aby rozprával o Gideónovi. Boh povolal Gideóna na mimoriadnu úlohu. Čo si z toho môžeme zobrať? Keď Boh niekoho použije, použije ho len za svojich podmienok. A vyvolí si to, čo je pre svet slabé (viď 1Kor 1:27).

Zdá sa, že každý zo sudcov mal nejakú do očí bijúcu slabosť, a vo väčšine prípadov pravú tú Boh použil. Gideónovou slabosťou bola zbabelosť. Keď som sa stal kazateľom jedného veľkého zboru v Kalifornii, svoju prvú kázeň som mal o Gideónovi. Prišiel som do toho zboru vo svojej slabosti. To, že ma Boh povolal do toho zboru, som spoznal podľa toho, že som bol ako Gideón – slabý a zbabelý. Prežíval som veľkú radosť z toho, že Boh pre mňa urobil to, čo Gideónovi. Boh bol zaiste so mnou a vždy som Mu bol za to vďačný. Keď sa Mu staviam do cesty (čo sa mi niekedy stáva), zakopnem som a spadnem. Pokým dovolím Bohu, aby konal podľa svojej vôle, robí úžasné veci. Všetku slávu za svoju službu vzdávam Bohu. Nikdy som vlastnú slávu nevyhľadával. Netúžil som po nej. Boh ma požehnal a mám z toho radosť.

Najradšej by som príbeh o Gideónovi skončil tu, ale mal ešte jednu slabosť.

> **„Gideón mal sedemdesiat synov, ktorí vyšli z jeho bedra, lebo mal veľa žien. Jeho vedľajšia žena, ktorá žila v Sícheme, mu porodila syna a tomu dal meno Abimelech“ (Sud 8:30-31).**

Gideón mal veľa žien a konkubín. Mal dokopy sedemdesiatjeden synov. Toto je skutočnou škvrnou na živote tohto muža. Niekto si môže klásť otázku, podobne ako

pri Šalamúnovi: „*Ako* len Boh mohol použiť takého človeka a *prečo* ho použil?“ Nuž, Gideón mal všetky tieto ženy a deti po bitke. Pravda je taká, že Boh ho použil napriek tomu. Boh to neschvaľoval. Ako budeme vidieť v 9. kapitole, biblická správa jasne uvádza, že jeho konanie prinieslo tragédiu izraelskému národu. Boh zakázal zmiešané manželstvá mimo izraelského národa. Zakázal Izraelitom mať viac ako jednu ženu. Adamovi Boh nestvoril viaceré Evy. Stvoril mu len jednu. Boh nevybral Adamovi všetky rebrá. Vybral mu len jedno rebro.

Abrahám mal konkubínu, Egypťanku menom Hagar, a verte mi, boli z toho len problémy. Bol to nikdy neposvätil. Cez Abrahámovho syna Izáka vzišiel izraelský národ. Arabi sú potomkovia Izmaela, Abrahámovho syna, ktorého mal s Hagar. Bol to Abrahámov hriech, ktorý Boh nikdy nepožehnal. Boh v tejto súvislosti nepožehnal Šalamúnovo konanie a nepožehnal ani Gideónovo. Pravdou je, že Gideónovo konanie rozdelilo kráľovstvo a spôsobilo skutočnú tragédiu. Toto je škvrna na jeho živote. Boh nič nezakrýva. Boh zobrazuje človeka takého, aký je. Keby Gideónov životopis písal nejaký z jeho priateľov, asi by vynechal túto časť jeho života, ale Boh ju nevynechal. Boh zobrazuje ľudstvo v jeho temných, hriešnych farbách.

Zmätok po Gideónovej smrti

> **„Len čo Gideón zomrel, Izraeliti začali modloslužobne smilniť s baalmi a Baal-Beríta vyhlásili za svojho boha. Izraeliti si nepripomínali Hospodina, svojho Boha, ktorý ich vyslobodil z moci všetkých okolitých nepriateľov. Neboli vďační domu Jerubbaala – Gideóna za všetko dobro, ktoré pre Izraelitov vykonal“ (Sud 8:33-35).**

Toto je ten istý starý príbeh. Znovu sa opakuje. Na začiatku slúžili Bohu, potom robili, čo sa Bohu nepáčilo, opustili Ho, obrátili sa k Baalovi a Boh ich za to vydá do otroctva a útlaku. Potom budú volať k Bohu. Budú sa kajať a Boh vzbudí sudcu, ktorý ich vyslobodí. Len čo Gideón zomrel, Izraeliti sa odvrátili od Boha a modloslužobne smilnili s baalmi. Je to smutný, nechutný príbeh izraelského národa a takisto príbeh dnešnej cirkvi. Jedného dňa sme hore, na druhý deň sme dole. Boh nikdy nechcel, aby náš duchovný život tak vyzeral.

9. KAPITOLA

Abimelech, Gideónov syn

Táto kapitola zaznamenáva príbeh o Abimelechovi, hriešnom a bezbožnom synovi Gideóna a jeho konkubíny. Ako vidíme, Gideón nemal mať konkubíny. Je zrejmé, že to spôsobilo problémy v izraelskom národe.

> **„Jerubbaalov syn Abimelech odišiel do Síchemu k bratom svojej matky a prihovoril sa im i celému rodu domu otca svojej matky: „Dôrazne sa spýtajte všetkých občanov Síchemu: „Čo je pre vás lepšie? Či to, aby sedemdesiat mužov, všetci synovia Jerubbaala, panovalo nad vami, alebo aby nad vami vládol jeden muž? Pamätajte, že som z vašich kostí a z vášho tela!“ Toto všetko povedali o ňom bratia jeho matky všetkým občanom Síchemu, ktorých srdce sa priklonilo k Abimelechovi. Povedali si: „Je to náš brat“ (Sud 9:1-3).**

Abimelech bol veľmi ambiciózny. Počul o tom, že národ chcel, aby sa Gideón stal kráľom. Keďže bol jeho synom, chcel sa stať kráľom on. Vydal sa teda sa k ľudu svojej matky, ktorý býval v Sícheme, a presvedčil ich k tomu, aby ho nasledovali.

> **„Vošiel do domu svojho otca v Ofre a na jednom kameni pozabíjal sedemdesiatich mužov, všetko svojich bratov, synov Jerubbaala. Zostal len Jerubbaalov najmladší syn Jotám, lebo sa skryl“ (Sud 9:5).**

Abimelech bol skazený a brutálny človek. Urobil tu niečo hrozné.

Niektorí vykladači Písma považujú Abimelecha za sudcu. Mohol byť sudcom; prinajmenšom sa píše, že panoval nad Izraelom tri roky (viď Sud 9:22). Dr. James M. Gray píše: „Uzurpovaná vláda Abimelecha, bratovraha, sa obyčajne nepočíta za obdobie sudcu.“ Brutálnym spôsobom vyvraždil sedemdesiatich Gideónových synov a vyhlásil sa za kráľa. Jeho neúspešná vláda odzrkadľuje pravdu, ktorú prorok Daniel vyjadril týmito slovami: „... živí môžu poznať, že Najvyšší panuje v kráľovstve človeka, že ho dáva, komu len chce, a môže nad ním ustanoviť aj najbiednejšieho z ľudí“ (Dan 4:14). Keď sa do úradu dostane nejaký dobrý vládca, zvykneme povedať: „Boh ho

ustanovil do tej pozície.“ A čo bezbožný vládca? Boh dovolí aj jemu, aby zasadol za trón. Viete prečo? Lebo „aký národ, taká vláda“. Ľudia majú takú vládu, akú si zaslúžia. Izraeliti chceli, aby im vládol Abimelech, a dostali to, čo si zaslúžili. Milí poslucháči, keď sa pozrieme okolo seba, zistíme, že tento princíp funguje dodnes.

Boh však potrestal Abimelecha za tú odpornú vec, ktorú vykonal, a takisto potrestal občanov Síchemu za to, že mu pri tom pomáhali a urobili ho kráľom. Vypukla občianska vojna, lebo veľa ľudí, samozrejme, nechcelo Abimelecha za kráľa.

> **„Abimelech prišiel až k bašte a zaútočil na ňu. Priblížil sa ku vchodu bašty s úmyslom podpáliť ju. Akási žena zhodila mlynský kameň na hlavu Abimelecha a prerazila mu lebku. Rýchlo zavolal svojho zbrojnoša a rozkázal mu: „Vytas svoj meč, aby nepovedali o mne: „Zabila ho žena.“ Zbrojnoš ho teda prebodol a on zomrel. Keď Izraeliti videli, že Abimelech zomrel, všetci sa vrátili domov. Tak odplatil Boh Abimelechovi za zločin, ktorého sa dopustil voči otcovi, keď pobil svojich sedemdesiatich bratov. Aj síchemským mužom odplatil Boh za ich zločiny. Takto sa splnila kliatba Jerubbaalovho syna Jotáma“ (Sud 9:52-57).**

Týmto sa uzatvára smutný príbeh o Gideónovi, ktorý bol otcom nemanželského syna Abimelecha. Boh pozdvihol Gideóna zo skromných pomerov až k tomu, aby sa stal záchrancom a sudcom Jeho ľudu. Je to smutné, že človek, ktorý dokázal tak veľa dobrého, dovolil, aby v jeho živote došlo k niečomu takému, čo Boh neschvaľoval a čo napokon vyústilo až do občianskej vojny v Izraeli.

10. KAPITOLA

Tola, siedmy sudca

Tola a Jaír sú ďalšími sudcami. O Tolovi ste možno nikdy nepočuli. Ak nie, je to úplne v poriadku. Neurobil totiž nič pozoruhodné.

> **„Na záchranu Izraela po Abimelechovi povstal Jissachárovec Tola, syn Puvvu, syna Doda. Sídlil v Šamíre**

na Efrajimskom pohorí. Súdil Izrael dvadsaťtri rokov. Keď zomrel, pochovali ho v Šamíre“ (Sud 10:1-2).

Čo urobil Tola? Zomrel a bol pochovaný v Šamíre. Nie je o ňom zaznamenané nič, čo by dosiahol. Hoci bol v Izraeli sudcom dvadsaťtri rokov, nemožno spomenúť ani jednu vec, ktorú tento muž vykonal; od jeho narodenia až po smrť. To, čo máme o ňom napísané, je ako náhrobný nápis: „Narodil sa – zomrel.“